

NOTAT

Januar 2016

Snitflader mellem Arbejdstilsynet og Søfartsstyrelsen

J.nr. 20165200008

SBT/KUI

Arbejdstilsynet

Arbejds miljølovens område

Det følger af arbejdsmiljølovens § 3, stk. 2, at loven som udgangspunkt ikke gælder for søfart og fiskeri.

Arbejds miljøloven gælder dog fortsat for søfart og fiskeri for så vidt angår 1) lastning og losning af skibe, herunder fiskefartøjer, samt 2) værftsarbejde om bord i skibe og arbejde, der må ligestilles hermed.

Arbejds miljølovgivningen gælder i forhold til kørsel med godset på kajområdet, herunder hejsearbejde af godset og arbejde i forbindelse med transport af godset på transportbånd eller lignende. Lastningsarbejde er godsets transport fra land til skib. Losning er godsets transport fra skib til land.

Arbejdstilsynets krav ved fiskeriarbejde

Arbejds miljølovgivningen stiller krav til arbejdets udførelse og brugen af tekniske hjælpemidler, når det drejer sig om lastning og losning, jf. bekendtgørelse om regulativ for lastning og losning af skibe.

Om losning af industrifisk fremgår det, at ”arbejde med lastning og losning skal tilrettelægges og udføres på en sådan måde, at arbejderne er tilbørligt værn mod ulykkesrisiko og sundhedsskadelig påvirkning; der skal herunder gives fornøden instruktion og føres rimeligt tilsyn”.

Arbejdstilsynet har udarbejdet en vejledning, som specifikt er rettet mod arbejde med losning af industrifisk på skibe i havn¹. Heri vejledes om sundhedsfaren ved og retningslinjer for losning af industrifisk på skibe i havn, så arbejdet kan foregå forsvarligt efter arbejdsmiljølovgivningens bestemmelser.

Vejledningen indeholder blandt andet en beskrivelse af:

- Foranstaltninger til at sikre frisk luft i lastrummene, herunder procedurer for at kontrollere iltniveauet, beskrivelse af, hvilke luftarter man skal være særlig opmærksom på samt beskrivelse af, hvordan arbejdet kan udføres sikkerheds og sundhedsmæssigt forsvarlig.
- Forholdsregler ved uheld, herunder beskrivelse af reglerne for sikkerhedsbælte og friluftforsynet åndedrætsværn ved redningsarbejde.

¹ At-meddelelse nr. 4.04.12: Arbejde med losning af industrifisk på skibe i havn

- Krav til personlige værnemidler, herunder krav til at der er liner til redningsarbejde i nærheden af kranen, at løftedragter opfylder kravene til sikkerhedsbælter samt en beskrivelse af kravene til åndedrætsværn.
- Uddannelseskrav til personer, der arbejder med såkaldte 'afviste laster', der indeholder risiko for udsættelse af giftige dampe ved lastning og losning. Ved denne type arbejde stilles der særlige krav til de ansattes udstyr, arbejdsmetoder, sikkerhedsprocedurer, instruktion m.v.

Søfartsstyrelsen

Søfartsstyrelsens regler om arbejdsmiljø i skibe findes i bekendtgørelse nr. 1246 af 11. december 2009 om Meddelelser fra Søfartsstyrelsen A, teknisk forskrift om arbejdsmiljø i skibe, med senere ændringer. Reglerne er tilpasset således, at de finder anvendelse på alt arbejde om bord på danske skibe, der ikke er omfattet af Arbejdsmiljøloven; det vil sige, at lastning og losning i havn samt værftsarbejde ikke er omfattet af Søfartsstyrelsens regler.

Bekendtgørelsen fastsætter regler for arbejdets udførelse, herunder bl.a. anvendelse af arbejdsudstyr i skibe, brug af personlige værnemidler, skiltning, fysiske og kemiske arbejdsmiljøpåvirkninger. Bekendtgørelsen gennemfører relevante EU-direktiver på arbejdsmiljøområdet.

Bekendtgørelsen tager endvidere særlige hensyn til arbejdet om bord på fiskeskibe i forbindelse med bestemmelserne om sygdomsbehandling om bord og tilrettelæggelse af sikkerhedsarbejdet om bord.

Herudover nedsætter bekendtgørelsen et Arbejdsmiljøråd for fiskeriet, som varetager de særlige arbejdsmiljøforhold for erhvervet. Fiskeriets Arbejdsmiljøråd udarbejder bl.a. en række vejledninger om arbejdsmiljø i fiskeskibe.

Med hensyn til industrifiskeri har Søfartsstyrelsen endvidere fastsat regler for udstyr og andet arbejde end lastning og losning i Bekendtgørelse nr. 1459 af 14. december 2010 om Meddelelser E, Teknisk forskrift om fiskeskibes bygning og udstyr m.v. Reglerne omfatter krav til sikkerhedsudstyr, hvis besætningen får behov for at inspicere et lastrum med industrifisk i en situation, som ikke er lastning eller losning, og henviser i øvrigt til Arbejdstilsynets regler for så vidt angår lastning og losning.